

Warszawa, dnia 27 lutego 2017 r.

**MINISTER
RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

DPS-I.0700/10.2017.AL

**Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu***Szanowny Panie Marszałku,*

W związku z przekazanym do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oświadczeniem Pani senator Marii Koc (znak: BPS/043-34-791/17) w sprawie kierowania osób wymagających całodobowej opieki do prywatnych domów pomocy społecznej, uprzejmie wyjaśniam.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej prowadzenie domów pomocy społecznej należy do obowiązków gminy i powiatów. Wyżej wskazana ustawa umożliwia w art. 25 ust. 1 organom administracji samorządowej, zlecenie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zleconego zadania organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej.

Wśród podmiotów, którym ustawa umożliwia powierzenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej nie ma podmiotów działających w celu osiągnięcia zysku. Prywatne domy pomocy społecznej prowadzone przez przedsiębiorców na zasadach działalności gospodarczej jako podmioty działające w celu osiągnięcia zysku nie mogą, inaczej niż organizacje pozarządowe startować w konkursach na podstawie, których mogły by realizować zadanie publiczne dla powiatów.

W związku z tym przedsiębiorcy, którzy zdecydowali się na prowadzenie domu pomocy społecznej nie mogą opierać swojego modelu biznesowego na pozyskiwaniu klientów, których skierują do nich organy administracji finansując ich pobyt ze środków publicznych. Przedsiębiorcy, którzy planują poprowadzenie domu pomocy społecznej podejmują

samodzielnie ryzyko inwestycyjne i przed rozpoczęciem działalności powinni rozeznaczyć lokalny rynek pod kątem ilości potencjalnych klientów gotowych sfinansować z własnych środków usługi oferowane przez prywatny dom pomocy społecznej na zasadzie umowy cywilnoprawnej.

Przedsiębiorcy prowadzący dom pomocy społecznej nie mogą opierać swojej działalności na możliwości jaką daje artykuł 65 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Zezwala on bowiem gminom na kierowanie osób do domów pomocy społecznej prowadzonych nie na zlecenie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub starosty tylko pod warunkiem braku wolnych miejsc (na terenie całego kraju) w domach prowadzonych bezpośrednio przez gminę, powiat lub przez podmioty niepubliczne na ich zlecenie na podstawie art. 25 ustawy o pomocy społecznej.

Zapis ten jest podyktowany troską o gwarancję prawidłowej realizacji zadań, jakie nakłada ustawa o pomocy społecznej na gminy i powiaty. Zapobiega to sytuacji, w której jednostki samorządu terytorialnego rezygnowałyby z prowadzenia domów pomocy społecznej, opierając się na infrastrukturze utworzonej przez podmioty działające w celu osiągnięcia zysku.

Gminy będą więc mogły skierować osoby do domów pomocy społecznej, innych niż prowadzonego przez gminę, powiat czy podmiot uprawniony (realizującego zadanie prowadzenia domu pomocy społecznej na podstawie art. 25 ustawy o pomocy społecznej) tylko w przypadku braku wolnych miejsc w domach pomocy społecznej danego typu prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz działających na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego.

Należy podkreślić, że przy podjęciu decyzji o skierowaniu osoby do prywatnego domu, zgodnie z art. 65 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej – zdanie drugie – stosuje się odpowiednio art. 61–64 dotyczące odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, z tym że wysokość opłaty za pobyt w takim domu określa umowa zawarta przez gminę z podmiotem prowadzącym dom. Z uwagi na obciążenie gminy znacznymi kosztami z tytułu zakupu usługi gmina ma obowiązek stosowania przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Domy samorządowe, a także prowadzone na ich zlecenie określają koszt utrzymania mieszkańca domu pomocy społecznej wg definicji zawartej w art. 6 pkt 15, przy czym mogą ustalić go na niższym poziomie, niż wynika to z wyliczeń, pod warunkiem, że nie obniżą wymaganego przepisami standardu usług. Należy przy tym podkreślić, że w kosztach takich nie mieści się zysk, ponieważ podmioty prowadzące takie jednostki nie działają w celu osiągnięcia zysku. Zasada ta nie dotyczy domów prowadzonych na podstawie działalności gospodarczej. Koszt utrzymania ustalony na początku takiej działalności przez podmiot prowadzący może w krótkim okresie wzrosnąć (swoboda działalności gospodarczej), a gmina

będzie ponosiła zwiększone wydatki z tytułu partycypowania w kosztach odpłatności. Ponadto taki podmiot może w każdej chwili zakończyć swoją działalność, ponieważ nie daje gwarancji ciągłości swojej działalności, w przeciwieństwie do domów pomocy społecznej prowadzonych przez samorządy lub na ich zlecenie.

W tym miejscu należy podnieść, że umieszczanie osób w domach pomocy społecznej odbywa się w miarę płynnie na terenie kraju i każda osoba, która spełnia warunki z art. 54 ustawy o pomocy społecznej jest kierowana do domu pomocy społecznej. Z kolei tworzeniu kolejek zapobiega art. 54 ust. 2a ustawy, który stanowi, że w przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliższym miejscu zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę, o której mowa w ust. 1, kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliższym miejscu zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące. Należy mieć także na uwadze, że niektóre osoby chcą zamieszkać tylko w konkretnym wybranym przez siebie domu pomocy społecznej i decydują się na oczekiwanie w kolejce na miejsce, korzystając w tym okresie z pomocy w formie usług opiekuńczych, albo specjalistycznych usług opiekuńczych.

W sytuacji, gdy osoba otrzymała decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej położonego - w jej ocenie - w zbyt dużej odległości od miejsca zamieszkania, może od takiej decyzji złożyć odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

W związku z powyższym, obecnie nie planuje się zmian przepisów ustawy o pomocy społecznej.

Z poważaniem

MINISTER
z up. *Erzofas*
Elżbieta Bojanowska
PODSEKRETARZ STANU